

Veliki jubilej DKT Belišće – 40 godina uspješnog rada

U Belišću je dana 12. prosinca 2003. godine održana svečanost povodom velikog jubileja belišćanskih kemičara i tehnologa – proslava i sumiranje postignutih rezultata u tom dugom vremenskom razdoblju.

Tom je prigodom mr. sc. Filip Kljajić, jedan od osnivača Društva, održao referat o prijedenu vrlo uspješnom putu.

Društvo je osnovano 3. 3. 1963. godine. Od tada do danas Društvo je imalo vrlo bogat, raznovrstan i plodonosan rad. DKT Belišće je jedno od prvih sličnih društava u bivšoj državi. Temeljni zadatak bio je povezivati kolege inženjere i tehničare u strukovno udruženje koje će svakom pojedincu omogućiti unapređivanje znanja stečenog pri redovitom obrazovanju kako bi se uspješnije vodili tehnološki procesi koji su tada u Belišću, a tako i u većem dijelu svijeta bili relativno novi. Ovdje prije svega mislimo na proizvodnju polusintetske celuloze postupcima koji su i u svijetu bili novi. Trebalo je ovladati i tehnologijama papira i kartonske ambalaže, koje su za stručnjake Belišća također bili novost.

Današnje belišćanske tvornice poluceluloze, papira i kartonske ambalaže počele su raditi 1961. godine. Stručni kadar bio je vrlo mlad, neiskusn, ali vrlo vrijedan i ambiciozan. Rezultati toga rada vrlo su vidljivi danas jer je Belišće d.d. – tvornica papira i kartonske ambalaže u europskim mjerilima vrlo uspješna tvrtka s i u svjetskoj konkurenciji sigurnom perspektivom. Belišćanski kemičari bili su nositelji toga sveukupnog napretka.

Održavala su se stručna predavanja, seminari, posjećivali mnogi instituti i tvornice u zemlji i svijetu, a dobiveno znanje prenosilo mladim kolegama inženjerima i tehničarima koji su rukovali novim tehnološkim postrojenjima. Vrlo se brzo ovladalo postojećim novim tehnologijama, ali i usmjerilo daljnji razvitak u ispravnom smjeru. Kratko ćemo navesti što se to najznačajnije u tom razdoblju u tehnologijama Belišća d.d. dogodilo:

– Zajedno s drugim stručnjacima realizirana je strateška odluka da se u Belišću proizvodi poluceluloza, papir i kartonska ambalaža. U Belišću je do tada od postrojenja kemijske tehnologije postojala samo Suha destilacija drva i Proizvodnja tanina.

Te nove tehnološke izazove stručnjaci – tehnolozi uspješno su savladali. Tehnologiju su stalno usavršavali, povećavali proizvodne kapacitete i podizali razinu kvalitete papira i kartonske ambalaže.

– Realizirane su četiri faze razvoja:

Prva faza bila je početak rada tvornice 1961. godine. Druga je realizirana 1974., treća 1983. a četvrta 1999. godine. Nije bilo nikakvih bitnih propusta u tehnologiji, tako da se Belišće d. d. danas svrstalo u red vodećih europskih proizvođača ambalažnih papira i ambalaže iz valovitog kartona.

– Počeli su se upotrebljavati drveni otpaci, drvo različitih vrsta listača, čak i lošije kvalitete, a paralenno se povećavala potrošnja otpadnog papira. Danas su te sirovine za Belišće d. d. od strateške važnosti.

– Štedjelo se na energentima i širio proizvodni asortiman papira i ambalaže.

– Za slijepljanje slojeva valovitog kartona počeo se upotrebljavati škrob umjesto nekvalitetnog i po zdravlje radnika nepovoljnog vodenog stakla.

– Iz otpadaka drva proizveden je drveni briket.

– Riješeno je pitanje opskrbe pitkom vodom velikog dijela Valpovštine, koja je istu prvi put dobila, a dobivena je i kvalitetna voda za kotlovska postrojenja.

– Crni lug nastao kao produkt NSSC delignifikacije spaljuje se na moderan način.

– Proizvodi se spiralna ambalaža itd.

U takvom najkraćem sažetku teško će se prepoznati golemi trud, znanje i rad belišćanskih kemičara o čemu se detaljnije govorilo i u prigodnom referatu mr. Kljajića.

M. Ploužek i D. Adžić iz DKT-a Požege predaju poklone D. Vrbečiću, predsjedniku DKT Belišće

Kemičari DKT Belišća u svemu su imali glavnu riječ, odgovornost, ali i postizali uspjeh za uspjehom, a pri tome stalno učili i usavršavali se.

Surađivalo se vrlo intenzivno sa središnjom strukovnom organizacijom HDKI-om u Zagrebu, kolegama iz Osijeka, Borova, Požege, Koprivnice, Česima i Slovancima, Mađarima te kolegama iz bivše države.

Članovi DKT-a, a posebno istaknutiji pojedinci birani su u mnoge strukovne organizacije na razini države, regije i Valpovštine, što je dokaz i priznanje kako Društvu tako i pojedinim članovima.

– U vihoru rata pomagalo se kolegama iz Borova i Vukovara. DKT Belišće bilo je glavni organizator VII. Ružičkinih dana 1993. godine. Uspostavili smo veze s nobelovcem profesorom Vladimirom Prelogom i njegovim izaslanikom na Skupu profesorom Žarkom Dolinarom.

Stariji kolege uvodili su u posao mnoge mlade inženjere i tehničare. Pisale su se diplomske, magistarske i doktorske radnje naših, ali i vanjskih stručnjaka.

Uz pomoć pojedinih članova DKT-a izdana su dva udžbenika iz tehnologije struke. Time se trajno pridonijelo obogaćivanju te vrlo oskudne stručne literature. Oba udžbenika izdao je naš član.

Kemičari su i sudionici u obrazovnom procesu papirničara, čime je izgrađen vrlo kvalitetan srednjestručno obrazovan kadar, što je omogućilo uspješno vođenje tehnoloških procesa, njihovo stalno razvijanje i usavršavanje.

Društveni život – druženje, izleti, zabave u Belišću, Osijeku i Borovu vrlo su značajan dio aktivnosti Društva.

Ne smijemo zaboraviti inovacijske aktivnosti te povezanost DKT-a s drugim strukovnim društvima Belišća.

Mora se posebno naglasiti da je Rukovodstvo Belišća d.d. imalo uvijek veliko razumijevanje za aktivnosti članova DKT-a i time pridonijelo njegovoj uspješnosti. Bez te zajedničke suradnje ne bi se mnogo toga moglo realizirati. Svakako, u tom rukovodstvu uvijek su bili istaknuti članovi DKT-a.

Društvo je znalo prepoznati vrijednosti, korist i uspješnost DKT-a i njegovih pojedinih članova. Dobivena su mnoga vrijedna priznanja i pohvale. Među ostalim dvojica članova dobila su posebna priznanja, plakete "Salamon Heinrich Gutman" za izuzetna ostvarenja i doprinose u gospodarskom životu Grada Belišća, što se dodjeljuje samo za izuzetna dostignuća. Mnogo je priznanja koje ovom prilikom nažalost nećemo moći potpunije prikazati.

Sama proslava odvijala se u vrlo ugodnoj svečarskoj, a zatim i opuštenoj prijateljskoj atmosferi.

Svečanost je otvorio i predložio njezin program aktualni predsjednik DKT-a Belišće Darko Vrbešić dipl. ing. Program svečanosti svi su aklamacijom prihvatili.

Bilo je nazočno stotinjak članova Društva.

Dolazak kolega iz Zagreba (prof. dr. Ratko Žanetić, dopredsjednik HDKI-a i dr. Danko Škare, glavni i odgovorni urednik "Kemije u industriji"), Osijeka (prof. dr. Srećko Tomas), Borova (Ivica Hubalek dipl. ing., predstavnik DKT-a Borovo) te kolega iz Požege (mr. sc. Marica Ploužek, Drago Adžić, dipl. ing. predsjednik DKT-a Požege, Vlado Mesić, dipl. ing., Eva Mesić, dipl. ing. te Ivanka Petrović, dipl. ing.) upotpunio je slavlje, na čemu su belišćanski kemičari gostima posebno zahvalni.

Skup su pozdravili i zaželjeli i dalje uspješan rad gospoda prof. Žanetić, Hubalek i Adžić, što su nazočni srdačno pozdravili.

Predstavili su se i belišćanski ekolozi s vrlo zanimljivim prikazom stanja i brige o okolišu Grada Belišća (prof. Komaromi i prof. Pavlović), čime su uveličali proslavu. Na kraju se mlade belišćanske stručnjake podsjetilo da sada, u boljim društvenim prilikama nastave razvijati kemiju i kemijsku tehnologiju na korist njih samih, ali i daleko šire, te da cijene postignute rezultate do kojih se došlo vrlo velikim radom, upornošću i entuzijazmom starijih kolega.

Hvala svima koji su na bilo koji način ulagali znanje, vrijeme, a ponekad i vlastito zdravlje kako bi danas imali modernu tvornicu s kojom se mogu ponositi generacije belišćanskih stručnjaka među kojima su kemičari visoko rangirani.

Belišće, 12. 12. 2003. god.

Darko Vrbešić, predsjednik DKT-a Belišće i
Filip Kljajić, počasni član

Dan izdavačke djelatnosti HDKI

Povodom obilježavanja Dana izdavačke djelatnosti Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa, u petak, 5. prosinca 2003. godine održana je svečana sjednica uredničkih odbora časopisa *Kemija u industriji* i *Chemical and Biochemical Engineering Quarterly*, Izdavačkog savjeta i Međunarodnog izdavačkog savjeta časopisa *Kemija u industriji*.

A. Glasnović, predsjednik HDKI-a, pozdravio je prisutne i predao riječ M. Hrasti, predsjedniku Međunarodnog izdavačkog savjeta časopisa *Kemija u industriji*.

M. Hraste pozdravio je prisutne i upoznao ih s dnevnim redom sjednice:

1. Izvještaj izdavačke djelatnosti HDKI-a u 2003. godini
2. Rasprava
3. Razno

D. Škare, glavni i odgovorni urednik izdanja HDKI-a, podnio je izvještaj o izdavačkoj djelatnosti Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa u 2003. godini. U izvještaju su istaknuti uspjesi oba časopisa (redovito izlaženje, relativna financijska stabilnost), ali i problemi (nedovoljan broj kvalitetnih radova iz industrije).

Nakon izlaganja M. Hraste otvorio je raspravu iz koje izdvajamo nekoliko priloga.

M. Bilić smatra da bi vrijeme od prihvaćanja rada za tisak do izlaska rada iz tiska trebalo biti kraće.

Z. Janović pitao je kolika je naklada za oba časopisa. D. Škare odgovorio je da je za *Kemiju u industriji* 1100 komada, a za *Chemical and Biochemical Engineering Quarterly* 500 komada.

F. Kljajić pitao je koliki je udio Ministarstva znanosti i tehnologije u pokrivanju troškova izdavačke djelatnosti HDKI-a. D. Škare odgo-

Radno predsjedništvo svečane sjednice: M. Hraste, A. Glasnović i D. Škare

vorio je – oko 30 %. Ministarstvo sufinancira samo tiskanje stranica kategoriziranih radova koji se objavljuju u *Kemiji u industriji*; nada se da bi taj postotak u budućnosti mogao iznositi 50 %. Najveći sponzori su INA – Industrija nafte d.d. i PLIVA d.d.

E. Beer pitao je kolike su šanse da *Kemija u industriji* ude u Current Contents. D. Škare je objasnio kako je od ISI-ja stiglo pismo u kojem piše kako mnogi kvalitetni časopisi nisu uvršteni u CC te da se i na druge načine vrednuje kvaliteta časopisa. Godine 2004. ponovno će se evaluirati ulazak *Kemije u industriji* u CC.

I. Štern smatra da je naslov opterećenje časopisu *Kemija u industriji* te da bi trebalo razmisliti o dodatku "kemijsko inženjerstvo", pa da naslov glasi: *Kemija u industriji i kemijsko inženjerstvo*.

S. Tomas smatra kako bi trebalo aktivirati matična povjerenstva i područna društva da se riješi problem nedostatka radova iz struke i poveća prisutnost kemičara i kemijskih inženjera u znanstvenoj i stručnoj sredini.

Nj. Radić smatra da bi se brzina recenziranja povećala kada bi se radove slalo ljudima koji to stvarno žele raditi i da bi citiranost bila veća da se po uzoru na neke druge časopise na hrvatskom jeziku izvorni znanstveni radovi objavljuju na engleskom jeziku.

M. Hraste predložio je da se formiraju delegacije koje bi posjetile fakultete. Z. Janović smatra, budući da je *Kemija u industriji* časopis kemičara iz industrije, da bi trebalo poticati inženjere iz Ine i Plive da šalju radove, povećati broj radova iz industrije; smatra da *Kemija u industriji* ne bi smjela izgubiti nacionalnu razinu i da je dovoljno objavljivati prošireni sažetak na engleskom jeziku.

M. Hraste je nakon rasprave zaključio sjednicu.

Nakon sjednice održan je i prigodni domjenak.

Detalj sa svečane sjednice